

Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία II (5ος - 4ος αι. π.Χ.)

Ιφιγένεια Λεβέντη

Τμήμα: Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

10. Ιωνικοί Ναοί της Μ. Ασίας στον 4^ο αι. π.Χ

Ναός της Αθηνάς Πολιάδος στην Πριήνη

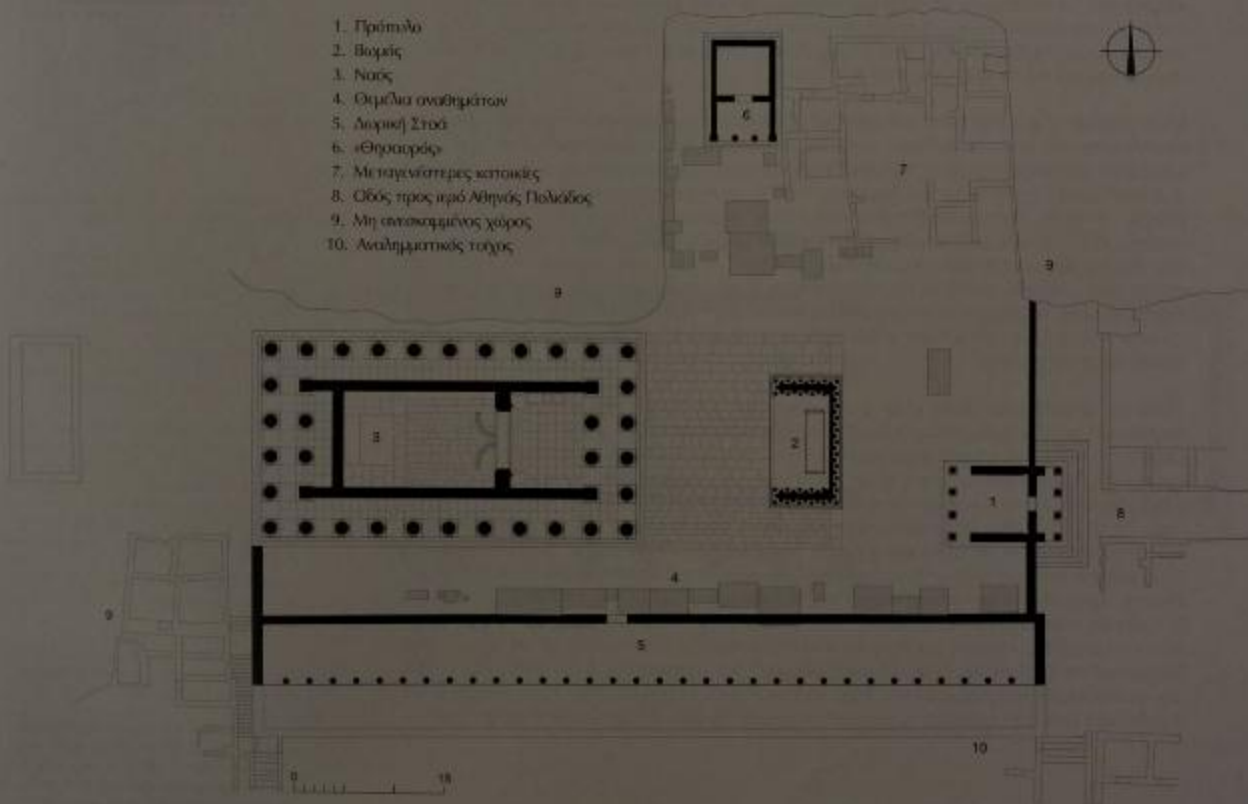
Ο ναός της Αθηνάς Πολιάδος στην Πριήνη θεωρείται ο κανόνας του ιωνικού ρυθμού. Οικοδομήθηκε από ασβεστόλιθο, είναι περίπτερος κανονικής κάτοψης με πρόναο και οπισθόδομο και περίσταση 6 x 11 κίωνων. Χρονολογείται μεταξύ 350 και 330 π.Χ. και αρχιτέκτονάς του ήταν ο περίφημος Πύθεος που σχεδίασε και το Μαυσωλείο της Αλικαρνασσού. Οι ανάγλυφες παραστάσεις στα φατνώματα της περιστασης χρονολογούνται αργότερα, στον 2^ο αι. π.Χ.

Ναός του Απόλλωνος στα Δίδυμα της Μιλήτου

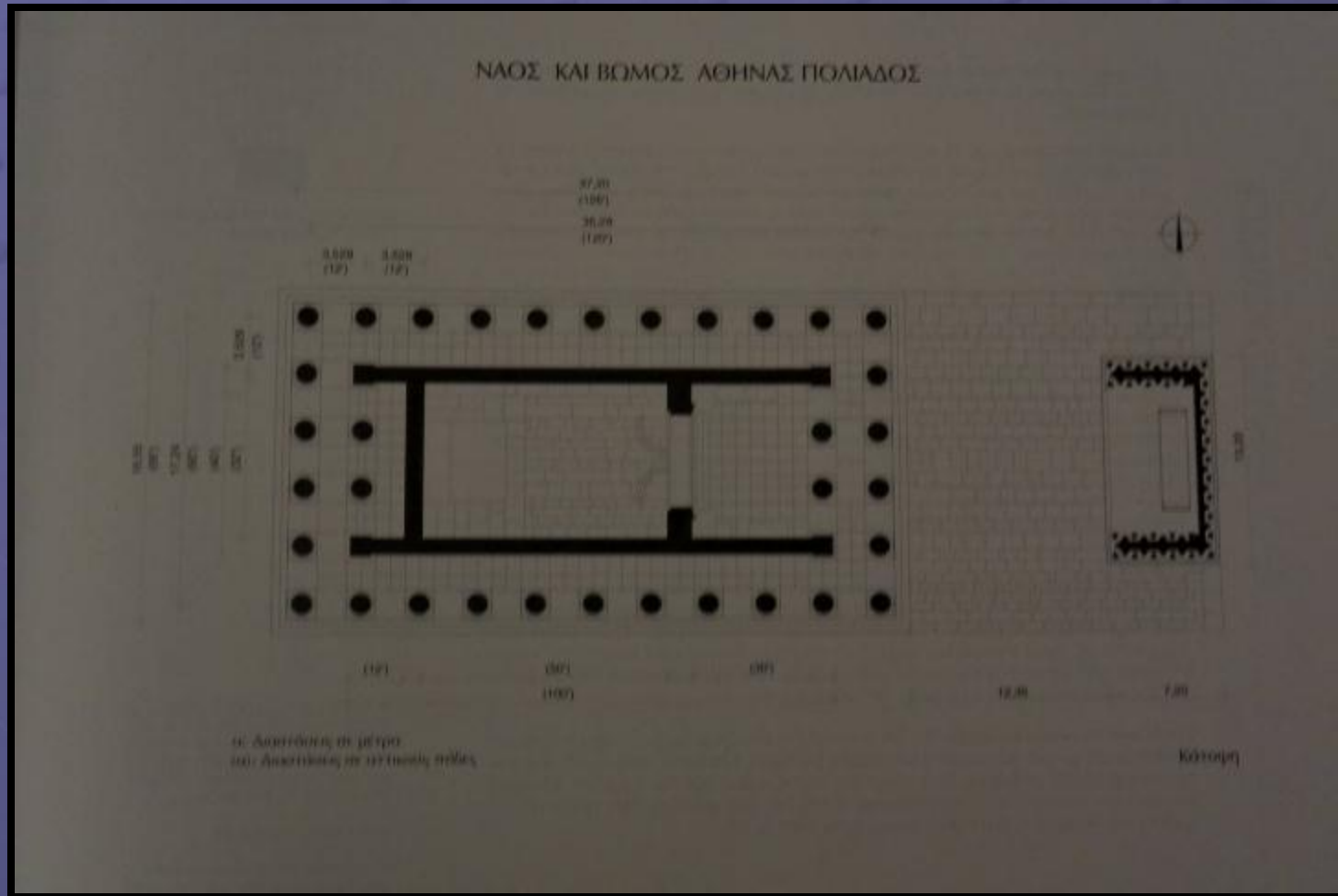
Ο μεγάλος δίπτερος ιωνικός ναός του Απόλλωνος στα Δίδυμα της Μιλήτου, που ολοκληρώθηκε στην ελληνιστική και ρωμαϊκή εποχή παρουσιάζει αρχιτεκτονικές ιδιομορφίες που οφείλονται στην αρχιτεκτονική παράδοση του αρχαϊκού προκατόχου του, το σχέδιο του οποίου ακολουθεί στην κάτοψη, αλλά και στη λειτουργία του ναού αυτού ως μαντείου. Στην κάτοψη παρατηρούμε εξαιρετικά βαθύ πρόναο με τρεις σειρές κίωνων και ακολουθεί άβατο πρόπυλο με υπερυψωμένο κατώφλι προς τον υπαίθριο σηκό που έχει τη μορφή αυλής. Η πρόσβαση στην εσωτερική αυτή αυλή γίνεται από τις πλαϊνές καμαροσκεπείς σήραγγες του προπύλου. Στο βάθος της αυλής που χαρακτηρίζεται στις επιγραφικές μαρτυρίες ως άδυτο υπήρχε ναΐσκος, ο οποίος και στέγαζε το λατρευτικό άγαλμα. Στον υπαίθριο χώρο του σηκού – αυλή λειτουργούσε το μαντείο του Απόλλωνος, με πηγή και βωμούς. Ο πιστός επέστρεφε στο πρόπυλο για την έξοδό του μέσω μνημειακής κλίμακας στο ανατολικό τμήμα της αυλής, και από εκεί μέσω τριμερούς εισόδου έφθανε σε δύο πλευρικές κλίμακες, που οδηγούσαν στην είσοδο προς τον πρόναο, αλλά ίσως και τη στέγη. Είναι σαφές ότι την αρχιτεκτονική του ναού αυτού υπαγόρευε το τελετουργικό τυπικό, σύμφωνα με το οποίο όφειλε να κινηθεί ο λατρευτής, ο οποίος ήθελε να εισέλθει στο εσωτερικό του και να συμβουλευθεί το μαντείο.

ΙΕΡΟ ΑΘΗΝΑΣ ΠΟΛΙΑΔΟΣ

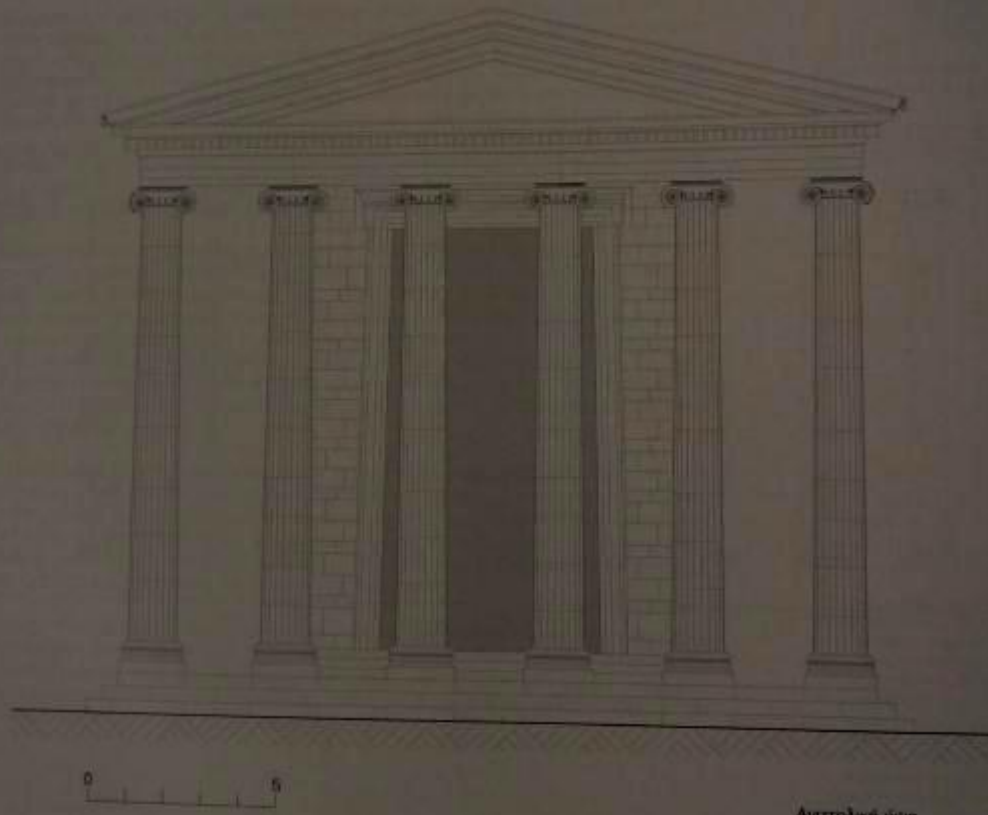
1. Πρόπυλο
2. Βοθρίς
3. Ναός
4. Οθράδα αναθημάτων
5. Δοκική Στόα
6. «Θησαυρός»
7. Με ταχυσίτητες κατοικίες
8. Οδός προς από Αθηνάς Πολιάδος
9. Μη ανακατασκευασμένος χώρος
10. Αναλημματικός τοίχος

Ιωνικοί Ναοί 4^ο αι. π.Χ. στη Μ. Ασία

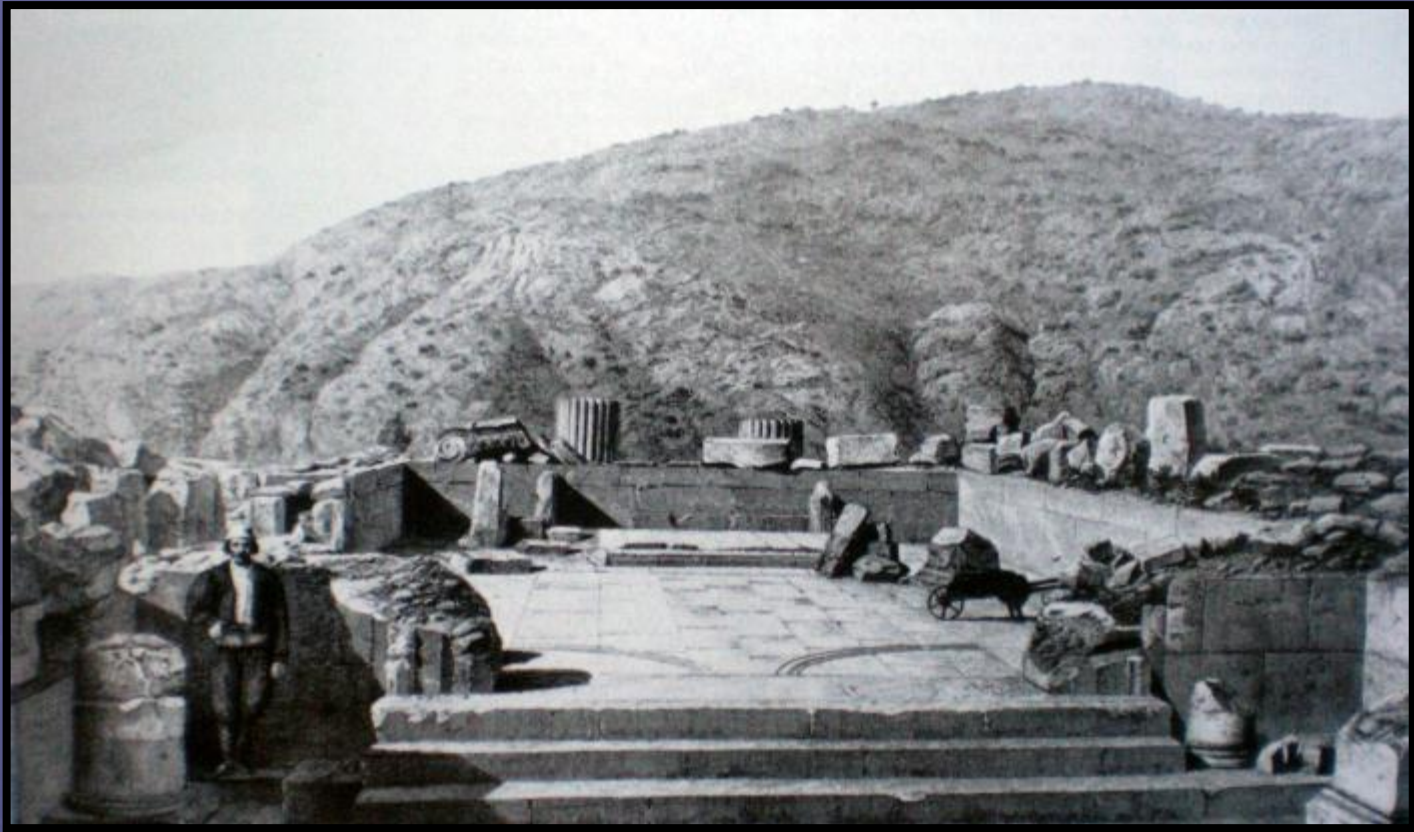
ΝΑΟΣ ΑΘΗΝΑΣ ΠΟΛΙΑΔΟΣ

Ανατολική όψη

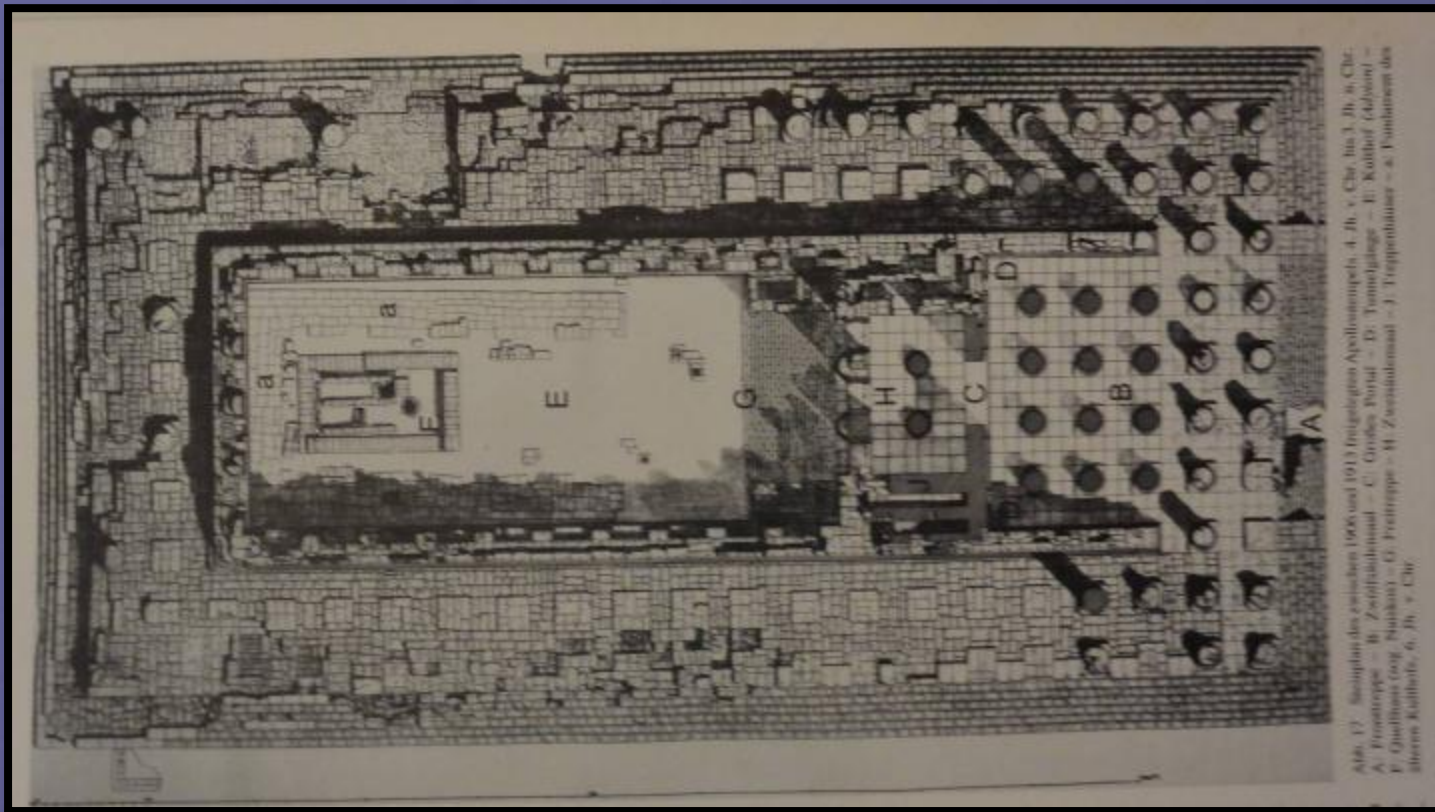
Το ιερό της Αθηνάς Πολιάδος στην Πριήνη.

Σηκός του ναού της Αθηνάς Πολιάδος.

Ναός Αθηνάς Πολιάδος στην Πριήνη και ο μεταγενέστερος βωμός.

Ο δίπτερος ιωνικός ναός του Απόλλωνος στα Δίδυμα της Μιλήτου. Κάτοψη. Έχει πολλές αρχιτεκτονικές ιδιομορφίες, μεταξύ των οποίων υπαίθριο σηκό. Ακολούθησε σε μεγάλο βαθμό το σχέδιο του αρχαϊκού προκατόχου του. 4^{ος} αι. π.Χ. έως ρωμαϊκοί αυτοκρατορικοί χρόνοι.

Αναπαράσταση του ναού του Απόλλωνος
στα Δίδυμα της Μιλήτου. Όψη από
ανατολικά. G. Niemann 1911.

Σημερινή εικόνα του ναού του Απόλλωνος στα Δίδυμα από ανατολικά.

Βιβλιογραφία-Πηγές εικόνων

K. Tuchelt, Branchidai-Didyma. Geschichte und Ausgrabung eines antiken Heiligtums, Zaberns Bildbände zur Archäologie 3, Mainz am Rhein 1992.

Θ. Κωσαντόπουλος επιμ., *Πριήγη*, Αθήνα. Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού, 2000.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση, Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Οι φωτογραφίες από μουσεία έχουν δημιουργηθεί από τη διδάσκουσα του μαθήματος, επίκουρη
καθηγήτρια Ιφιγένεια Λεβέντη

Το copyright έργων τρίτων ανήκει εξ ολοκλήρου στους δημιουργούς τους. Τα έργα χρησιμοποιήθηκαν στο πλαίσιο του μαθήματος αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς και μη εμπορικούς σκοπούς.